

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لے کے ناں میں سوچئے رب دا کراں کلام بیان
مہر محبت کرنے والا اُچا اُسدا ناں

بدمعاش

(ہند کوفلم)

مصنف و فلساز

نذیر بھٹی

ہدایتکار

نواب شوکت جمشید

گندھارا ہند کو اکیڈمی پشاور

جملہ حقوق بحق گندھارا ہندکو اکیڈمی محفوظ اُن

نام کتاب	:	بدمعاش (ہند کولم)
مصنف	:	نذیر بھٹی
موضوع	:	ہند کولم
کمپوزنگ	:	علی اویس خیال
پروف ریڈنگ	:	نذیر بھٹی
سرورق	:	ثاقب حسین
اہتمام اشاعت	:	محمد ضیاء الدین، چیف ایگزیکٹو کمیٹی، جی ایچ اے
سال اشاعت	:	2017ء
قیمت	:	500/- روپے
مطبع	:	گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور
پرینٹر	:	جی ایچ اے لیزر پرنٹنگ، پشاور
ISBN No.	:	978-969-687-101-9
ملنے دا پتہ	:	گندھارا ہندکو اکیڈمی، 2 چنار روڈ، آبدہ، یونیورسٹی ٹاؤن پشاور

گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور

2- چنار روڈ، آبدہ، یونیورسٹی ٹاؤن، پشاور

091-9218164, 9218165

www.gandharahindko.com

ترتیب

نمبر شمار	عنوانات	صفحات
1	میری عرض - نذیر بھٹی	خ
2	فلم بدمعاش دے اسکرپٹ سی کتاب تک داسفر - محمد ضیاء الدین	ڈ
	فلم بدمعاش دی مختصر کہانی	ذ
3	کردار تے اداکار	1
4	اوپننگ سین	2
5	سین نمبر 1	3
6	سین نمبر 2	5
7	سین نمبر 3	6
8	سین نمبر 4	8
9	سین نمبر 5	9
10	سین نمبر 6	10
11	سین نمبر 7	11
12	سین نمبر 8	13
13	سین نمبر 9	14
14	سین نمبر 10	16
15	سین نمبر 11	18
16	سین نمبر 12	20

21	سین نمبر 13	17
23	سین نمبر 14	18
25	سین نمبر 15	19
27	سین نمبر 16	20
28	سین نمبر 17	21
29	سین نمبر 18	22
31	سین نمبر 19	23
33	سین نمبر 20	24
35	سین نمبر 21	25
37	سین نمبر 22	26
38	سین نمبر 23	27
39	سین نمبر 24	28
40	سین نمبر 25	29
42	سین نمبر 26	30
43	سین نمبر 27	31
44	سین نمبر 28	32
45	سین نمبر 29	33
47	سین نمبر 30	34
49	سین نمبر 31	35
50	سین نمبر 32	36

51	سین نمبر 33	37
52	سین نمبر 34	38
53	سین نمبر 35	39
56	سین نمبر 36	40
57	سین نمبر 37	41
58	سین نمبر 38	42
59	سین نمبر 39	43
60	سین نمبر 40	44
61	سین نمبر 41	45
63	سین نمبر 42	46
64	سین نمبر 43	47
66	سین نمبر 44	48
67	سین نمبر 45	49
67	INTERVEL	50
68	سین نمبر 46	51
70	سین نمبر 47	52
71	سین نمبر 48	53
73	سین نمبر 49	54
75	سین نمبر 50	55
77	سین نمبر 51	56

78	سین نمبر 52	57
79	سین نمبر 53	58
80	سین نمبر 54	59
82	سین نمبر 55	60
83	سین نمبر 56	61
84	سین نمبر 57	62
85	سین نمبر 58	63
86	سین نمبر 59	64
87	سین نمبر 60	65
89	سین نمبر 61	66
90	سین نمبر 62	67
91	سین نمبر 63	68
93	سین نمبر 64	69
95	سین نمبر 65	70
96	سین نمبر 66	71
98	سین نمبر 67	72
101	سین نمبر 68	73
103	سین نمبر 69	74
104	سین نمبر 70	75
105	سین نمبر 71	76

106	سین نمبر 72	77
107	سین نمبر 73	78
110	سین نمبر 74	79
111	سین نمبر 75	80
113	سین نمبر 75-A	81
113	سین نمبر 75-B	82
114	سین نمبر 76	83
116	سین نمبر 77	84

میری عرض

معزز قارئین!

توڑے ہتھ وچ میری ہندکو زبان دی فلم بدمعاش داسکرپٹ اے۔ کسی کہانچی نوں اگر فلم بندی دے طریقے نل لکھا جاوے تا اس نوں فلم داسکرپٹ کہیندین۔ ۱۹۷۰ء دی گہل اے کہ جد پشتو زبان دی پہلی فلم ”یوسف خان شیربانو“ ریلیز ہو کے کامیاب ہو گئی ائی تا پاکستان دی فلم انڈسٹری وچ پشتو فلماں دی باقاعدہ پک مارکیٹ کھل گئی ائی تا منے سوچا کہ اگر پشتو فلماں دی مارکیٹ بنڑسکدی اے تا ہندکو زبان تا ساڈے پورے ملک وچ سمجھی جاندی اے تے پشتو فلماں دے نال نال ہندکو فلماں دی مارکیٹ بی بنڑجاسی۔ ایہہ سوچ کے منے ہندکو زبان وچ سکرپٹ لکھڑاں شروع کیتا۔ اناں ای دناں وچ ساڈی فلم انڈسٹری دے وڈے نغمہ نگار مرحوم قتیل شفائی جناں دا تعلق ہری پور نل ای تے اناں دی زبان ہندکو ائی او ہندکو فلم بنڑاڑیں دا ارادہ کر کے آپڑی فلم دا یونٹ لیکے پشور آگئے اے تے حبیب ہوٹل وچ ٹھہر گئے اے۔ اناں دی فلم داناں ”قصہ خوانی“ رکھا گیا ایا۔ اس فلم دا مرکزی کردار پشور دا پک نامتو بدمعاش ”مچھلے وال“ ایا۔ مگر فلم دی کہانچی حکومت برطانیہ دے خلاف تحریک آزادی ائی تے مچھلے وال دا کردار اس وخت دے وڈے فلمی ہیرو سلطان راہی نوں دتا گیا ایا تے اناں نے فلم دی باقی ساری کاسٹ پشور چولتی ائی۔ مگر منے آپڑی فلم وچ اس وخت دے وڈے فلمی اداکار مسعود اختر، اسلم پرویز، وحیدہ خان، یاسمین خان، کمال ایرانی، ساقی تے عمر دراز وغیرہ کاسٹ کیجے اے تے اناں ساریاں نے میری فلم وچ ٹھہٹ ہندکو زبان بولی ائی۔ فلم دے ترے گونڑ منے آپ لکھے اے۔ پک زیب شاہد، پک رضا ہمدانی، پک قاسم حسرت، پک چلی بادشاہ تے پک گوڑو تسلیم فاضلی سی لکھوایا ایا۔ فلم دی موسیقی خالد ملک حیدر نے دتی ائی تے گلوکار تصور خانم تے شوکت علی وغیرہ اے۔ قتیل مرحوم دی فلم قصہ خوانی تے میری فلم دی شوٹنگ بالکل آخری مرحلے تے ائی۔ جد کہ ایڈیٹنگ دی میز پینچ چکی ائی۔ میری فلم دیاں دن رات شوٹنگاں تے ایڈیٹنگ دیکھ کے قتیل صیب فکر مند ہو گئے اے اوچا ہندیے اے کہ میری قصہ خوانی پہلے ریلیز ہو جاوے تا ہندکو دی پہلی فلم دا اعزاز اناں نوں مل جاسی۔ مگر اناں دی فلم کسی ڈسٹری بیوٹر نے خریدی نی ائی جد کہ میری فلم فرنیئر فلم ایجنسی نے خریدی ائی قتیل صیب نے آپڑی فلم آپ ریلیز کر دتی ائی تے بد قسمتی نل او پک ہتھ وچ ناکام ہو کے امان سینما سی اتر گئی ائی۔ قصہ خوانی دے فیل ہو جائیں دی وجہ نل میرے ڈسٹری بیوٹر

مشتاق صیب نے بدمعاش ریلیز کرنے سے انکار کر دے ہو یاں کہہ دتا ایا کہ ہندکو دی فلم نی چل سکدی۔ اس سے بعد کسی ہو رڈسٹری ہیوٹرنے بی بدمعاش (فلم) خریدنے دی جرأت نی کیتی تے میری فلم مکمل ہو کے ڈیاں وچ بندرہ گئی۔ جد کہ میری فلم دی کامیابی دے سو فیصد چانس آئے۔ کیونکہ اس دی کہانتری بی اچھی تے بامقصد آئی۔ میوزک بی اچھا ایا اداکار بی اچھے آئے۔ گونز بی سریلے آئے۔ اس وچ ڈرامہ بی ایا کامیڈی بی ائی تے ڈانس بی۔ ایہہ فلم بنڑاڑیں دامیرا مقصد آپڑی ہندکو زبان نوں ترقی دینا ایا۔ اس فلم دے ریلیز نہ ہونز نیل میرے لکھاں روپے ڈب گئے آئے۔ مگر میں اس گہل تے خوش آں کہ منے آپڑی ہندکو زبان دی خدمت کرنے دی کوشش ضرور کیتی آئی۔ ہک دوست نے منوں کنیا اے کہ تو اس فلم نوں ہونز ریلیز کر دے۔ مگر ہونز موقعہ نینگا۔ کیونکہ ہک تا ایہہ فلم بلیک اینڈ وائٹ اے۔ دوسرا اس دے سارے اداکار سوائے ہک دو دے وفات پا چکین۔ البتہ میری خواہش اے کہ اگر میرے کول پیسہ آگنیا تا میں اس نوں وت بنڑا ساں۔ جیہڑی کہ رنگین بی ہوسی تے اس وچ پہلے دی طراں اداکار بی وڈے ہوسن۔ اس فلم داسکرپٹ منے سنبھال کے رکھا ایا مگر منے ایہہ گندھارا ہندکو بورڈ تے اکیڈمی نوں دے دتا اے تاکہ ایہہ چھپ کے محفوظ ہو جاوے۔ میں اتنا ضرور کہہ ساں کہ اگر تسی ایہہ سکرپٹ سکون نل پڑھو تا پوری فلم تو انوں اکھیاں دے سامنڑیں پردے تے چل دی نظر آسی۔

نذیر بھٹی

فلم رائیٹر

0331-9333770

فلم بدمعاش دے اسکرپٹ سی کتاب تک داسفر

بھٹی صیب نال میری واقفیت پہلے سی ائی کیونکہ منوں اناں دیاں لکھتاں پڑھنے دا اکثر اتفاق ہوندا ریا وے تے مطالعہ دے دوران منوں انج لگدا ایا کہ اناں دا تعلق ہندکو زبان نال اے۔ بھٹی صیب نے 1970 اچ ہندکو فلم ”بدمعاش“ بی بڑائی ائی جیہڑی کہ کچھ وجوہات دی بناتے ریلیز نہ ہو سکی۔ سائے کوشش کییتی کہ بھٹی صیب سے اُس فلم داسکرپٹ حاصل کریاں جیہڑا کہ ساڈی زبان دا ادبی سرمایہ وے۔ ساڈی خواہش تے بھٹی صیب نے اُس فلم دا مکمل سکرپٹ سانوں حوالہ کیتا۔ اس سی بعد سائے اناں نال مسلسل دو ادبی تے تنقیدی نشستیاں رکھیں دا اہتمام کیتا جس اچ بھٹی صیب نے فلمی انداز اچ او مکمل سکرپٹ سُنوایا تے اسی اُنہاں دے شکر گزار آں کہ اُنہاں نے آپری فلم بدمعاش دے سکرپٹ دا مسودہ سائوں دتا تے گندھارا ہندکو اکیڈمی دے دفتر اچ اس دی کمپوزنگ، پروفنگ تے ڈیزائننگ ہوئی تے ہندکو ادب دا ایہہ اثاثہ کتاب دی صورت اچ محفوظ ہو گیا وے۔ منوں اُمید اے کہ ہک وخت اجیا ضرور آسی کہ اسی دیکھسیاں کہ ہندکو فلم دا عروج شروع ہوئی۔

محمد ضیاء الدین

جنرل سیکریٹری، گندھارا ہندکو بورڈ پاکستان

فلم بدمعاش دی مختصر کہانی

ہر فلم دے سکرپٹ وچ برے لوکاں واسے آپڑی اصلاح کرنے دا اشارہ موجود ہوندا اے تے اس فلم وچ بدمعاشی دا انجام دکھا کے بدمعاشاں نوں بدمعاشی چھوڑ دینوں دا اشارہ دتا گیا اے۔ اس فلم دا مرکزی کردار فیروزہ بدمعاش اے تے اس دی بیوی پک نیک تے دوردا سوچڑیں والی رن اے۔ اوہ ویلے فیروزہ نوں کہندی رہندی اے کہ بدمعاشی چھوڑ دے۔ اس دا انجام موت برا ہوندا اے۔ مگر فیروزہ آپڑی بدمعاشی دے نشے وچ اے۔ تے اس دی گہل تے تھیان نی دیندا۔

اس دے ہتھو شہر دا پک وڈا بدمعاش مارا جاندا اے تے او آپڑے جرم دی سزا سی پچڑیں دی خاطر مخرور ہو کے پہاڑاں وچ بیٹھ جاندا اے تے اس دے جرم دی سزا اس دے کھار والیاں نوں ملدی اے۔ مقتول دے پچھلے اناں دا جیڑاں حرام کر دیندین تے او آپڑی معشوم تھی نوں لیکے کھار چھوڑ دیندی اے تے در پور ہو جاندا اے پک آدمی اناں ماں تھی نوں آپڑی پناں وچ لے لیندا اے۔

مخوری دی چندڑی فیروزہ واسے عذاب بنڑ جاندا اے کیونکہ او پناہ دیندیں والے بندے دا غلام بنڑ جاندا اے تے پناہ دے بدلے وچ اس نوں پناہ دیندیں والے واسے ہر قسم دے جرم کرنے پے جاندا اے۔ یعنی پک جرم دے بعد اُس نوں سو جرم کرنے پے جاندا اے۔ او واپس آنڑاں چاہندیے مگر قانون دے ڈر مارے نی آسکدا۔ وی سال گزر جاندا اے اُس دی تھی جوان ہو جاندا اے تے جس بندے نے اس نوں پناہ دتی ہوئی اے اُس دی نکلی جی تھی نوں فیروزہ آپڑی تھی دا تصور رکھ کے پالدا اے او بی جوان ہو جاندا اے اسراں ایہہ پک برے پیو دی تھی اچھی تربیت پا کے نیک بنڑ جاندا اے تے فیروزہ بدمعاش دی تھی اچھے لوکاں دے ہتھ وچ آ کے اچھی تعلیم تے تربیت حاصل کر لیندا اے۔ جیہڑے ویلے اس دے ویاہ دا موقعہ آندا اے تا اس تے بدمعاش دی تھی ہونڑیں دی تہمت لگ جاندا اے جیہڑا بندہ تہمت لگاندا اے اصل وچ او آپ فیروزہ دی تھی ل ویاہ کرنا چاہندا اے۔ جد کہ فیروزہ دی تھی آپڑے پالنے والے سیٹھ دے پترنل محبت کردی اے تے تہمت لگاڑیں والا سیٹھ دا پتر یا ہوندا اے تے آپڑے چاچے دی دولت دا چور بی تے چاچے دے پترنوں مروا کہ اُس دی دولت دا وارث بنڑنا چاہندیے۔ لہذا او فیروزہ نوں پناہ دیندیں والے بندے ل آپڑے چاچے دے پترنوں مرواڑیں تے فیروزہ دی تھی نوں انغواء کرا کے اس ل ویاہ کرنے دا سودا کر لیندا اے تے او

اس کم واسے فیروز نون ہی پہنچد اوے۔ فیروز پہلے اُس دے چاچے دے پتر نون تے وت جا کے آپڑی ہی تھی نون چک لیاندا اے تے نی جاندا کہ ایہہ اسی دی آپڑی تھی وے۔ اس انوادے بعد فیروز دی بیوی تے سیٹھ دونوں پریشان ہو جانداں۔ فیروز دی بیوی سوچدی اے کہ انوادے پر پیسے آں واسے لوکان نون انوادے کر دین او پیسے لیکے پہاڑی علاقے ول جاندا اے تے اتفاق نل اُس دی ملاقات فیروز نل ہو جاندا اے۔ وی سال بعد ایہہ دونوں ہک دوسرے نل ملدین تے بیوی نون پتہ لگدا اے کہ فیروز آپ ای آپڑی تھی نون چک لیاے۔ بیوی کہنیدی اے کہ دسواوی دُنیا دے بدمعاش تھی تا آپڑی بدمعاشی نون توڑ چڑھا اسپتالاں وچ بی پے جاندا، قید بی ہو جاندا، پھانسی دے تختے تے بی چڑھ جاندا، یوتے محزور بنڑ کے پہاڑاں وچ بی چھپ جاندا۔ کدی تو انے ایہہ بی سوچا اے کہ تو اڈے بعد تو اڈے کھار والیاں تے کیہہ گذردی اے۔ تو اڈے کھاراں، بآراں دی زینت کسراں تباہ ہوندا اے۔ کھار بآر کسراں نیلام ہونداں تے تو اڈیاں حیا دار سیاہ سراں ننگے سر تھانڑیں تے کچیریاں وچ کسراں رُلدیاں۔ اگر اسی داناں بدمعاشی اے تالعت اے تو اڈی بدمعاشی تے اگر اسی داناں غیرت اے تا تھو وے تو اڈی غیرت تے بیوی دیاں گھلاں سُنو کے فیروز ترف جانداے تے کہنیدا اے جرم کرنا آسان اے مگر مجرم بنڑ کے جیندا رہینداں یوتے مشکل۔ محزوری دی زندگی عذاب اے تے آپڑے جرم دی سزا پاٹریں وچ نجات۔ میں مجرم آں آپڑے ضمیر دا، قانون دا تے آپڑی تھی دا بی۔

اس سی بعد کیہہ ہوندا اے ایہہ جاننے واسے تھی ایہہ سکر پٹ پڑھومنون یقین اے کہ پڑھدے ویلے فلم بدمعاش تھو اڈے ذہن وچ سینما دے پردے تے چلدی نظر آسی تے اگر کوئی باضمیر بدمعاش اس نون پڑھ لوے تا اُمیداے او بدمعاشی چھوڑ دیسی۔

نذیر بھٹی